

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, 2018. április 6. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A közúti veszélyeztetés büntette és más bűncselekmény miatt vádlott ellen indított büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 20.Bf.7198/2017/4. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott bűnösségét rongálás büntetében [Btk. 371. §. (1) bekezdés (3) bekezdés] is megállapító rendelkezést mellőzi.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S:

A vádlottat a Pesti Központ Kerületi Bíróság 2017. január 20. napján kihirdetett, 16.B.32.471/2016/17. számú ítéletében bűnösnek mondta ki 2 rendbeli közúti veszélyeztetés büntetében [Btk. 234. § (1) bekezdés] és rongálás vétségében [Btk. 371. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a) pont].

Ezért őt, mint különös visszaesőt - halmazati büntetésül - 1 év 10 hónap szabadságvesztésre, 6 év közúti járművezetéstől eltiltásra és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani.

Úgy rendelkezett, hogy a vádlott legkorábban a büntetés háromnegyed részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Elrendelte a Jászberényi Városi Bíróság 6.B.767/2011/23. számú, 2012. június 8. napján jogerős ítéletével kiszabott 4 hónap börtönbüntetés végrehajtását.

Rendelkezett továbbá a járulékos kérdésekről.

A vádlott vonatkozásában feltüntette azt is, hogy külföldön jogerős szabadságvesztés büntetését tölti.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére, hosszabb tartamú szabadságvesztés és végleges hatályú járművezetéstől eltiltás kiszabása; míg a vádlott és védője enyhítésért jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2017. november 14. napján kihirdetett 20.Bf.7198/2017/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta.

A vádlott terhére megállapított közlekedési bűncselekményt 1 rendbelinek minősítette.

A vádlottat bűnösnek mondta ki rongálás büntetében [Btk. 371. § (1) bekezdés (3) bekezdés a) pont] is.

A vádlott fogvatartási helyének a feltüntetését, valamint a Jászberényi Városi Bíróság

6.B.767/2011/23. számú ítéletével kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának elrendelésére vonatkozó rendelkezést mellőzte.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkezéseit helybenhagyta.

Rendelkezett a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről és annak viseléséről. Felhívta az elsőfokú bíróságot az összbüntetésbe foglalás feltételeinek vizsgálatára.

Az ítélet ellen a vádlott és védője jelentett be fellebbezést a rongálás büntette tekintetében a bűnösség megállapítása miatt, felmentésért.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.968/2017/1. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket joghatályosnak és helytállónak értékelte [Be. 386. § (1) bekezdés b) pont].

A főügyészség álláspontja szerint az első és másodfokon eljáró bíróságok a perrendi szabályokat megtartották.

Az elsőfokú bíróság a tényállást túlnyomórészt megalapozottan, megfelelően mérlegelve állapította meg. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság tényállását - mind a vádlott korábbi elítélései, mind a történeti tényállás kisebb korrekciójával - megfelelően pontosította.

A főügyészség rámutatott arra, hogy a külföldi forgalmi rendszámú Volkswagen típusú személygépkocsiban történt 992.000 Ft kár okozásának a tényét az első- és másodfokú bíróság eltérően értékelte. Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja szerint a szándékos károkozás e tekintetben nem minősíthető önálló bűncselekménynek. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ez a károkozás nem köthető a vádlott által azonos járműre korábban megvalósított - a Pesti Központi Kerületi Bíróság 15.B.V.12.776/2015/39. számú, valamint a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 20.Bf.6963/2017/11. számú, 2017. október 26. napján jogerős határozatával elbírált - orgazdaság büntetettéhez; így nem büntetlen utócselekmény, hanem önálló bűncselekmény; ezért a rongálás büntette [Btk. 371. §. (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont] megállapításának is helye van.

Ebben a kérdésben a Fellebbviteli Főügyészség nem osztotta a másodfokú bíróság véleményét. Álláspontja szerint az orgazdaság büntettének és a rongálás büntettének azonos a védett jogi tárgy és a konkrét cselekmény egyben ugyanazt a tulajdonjogot is érintette. A lopással, majd a vádlott által elkövetett orgazdasággal a gépkocsi véglegesen kikerült a tulajdonos, illetve a jogos birtokos rendelkezési köréből, a már fosztott vagyoni jogokat nem sérthette a további szándékos rongálás; a rongálás büntettét - a vádlott orgazdaság büntette miatt történő elítélésére tekintettel - büntetlen utócselekményként kell értékelni.

A Fellebbviteli Főügyészség a másodfokon megállapított bűnösségi kör szűkítendősége ellenére a vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítésére nem látott lehetőséget.

Az ügyészség összegzően, a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a rongálás büntette tekintetében a vádlott felmentését, egyebekben a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A harmadfokú nyilvános ülésen a védő a fellebbezését fenntartotta.

A vádlott terhén megállapított rongálás büntettének a jogi értékelése tekintetében a Fellebbviteli Főügyészség átiratában foglalt, védelmi fellebbezéseket támogató érvekkel egyetértett.

Emellett a vádlott büntetésének az enyhítését is szükségesnek tartotta, melyet a bűnösségi kör szűkítése és ezáltal a cselekmények többszörös bűnhalmazatának a megszűnése mellett, az elkövetés óta eltelt hosszabb idő, a kiskorú gyermekről történő gondoskodás, a vádlott cukorbetegsége, valamint a rongálás vétsége tekintetében a bűncselekményi értékhatár csupán kisebb mértékű meghaladása tesz indokolttá.

A harmadfokú nyilvános ülésen az ügyész a Fellebbviteli Főügyészség átiratában foglaltakat fenntartotta.

A büntetés enyhítését célzó védői indítványt indokolatlannak értékelte. E vonatkozásban rámutatott arra, hogy a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés mértéke lényegesen az irányadó büntetési

tételkeret középértéke alatt marad, ezáltal a súlyosító körülmények körének a szűkülése mellett is kellően igazodik a büntetéskiszabási szempontokhoz.

Felhívta a figyelmet az elbíráláskor hatályos büntető törvény rendelkezéseinek az alkalmazására, mivel ez - az elkövetéskor hatályos rendelkezésekhez képest - enyhébb elbírálást biztosít a különös visszaesőkre vonatkozó, halmazati büntetés tételkeretére vonatkozó szabály miatt [Btk. 89.§ (1) bekezdés].

A másodfokú bíróság ítéletével szemben bejelentett védelmi fellebbezések alaposak.

A harmadfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást bírálta felül. A felülbírálat kiterjedt arra is, hogy az eljárási szabályokat az első-, illetve a másodfokú eljárásban megtartották-e, valamint, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e [Be. 387. § (1) bekezdés].

Az eljárási szabályokat, mind az első-, mind a másodfokú bíróság megtartotta.

Az elsőfokú bíróság a vádirat benyújtásakor ismerten külföldön fogvatartásban lévő vádlottal szemben először belföldi, majd európai elfogató parancsot bocsátott ki. [Az eljárási cselekmény foganatosításakor hatályos 2012. évi CLXXX. tv. (Eutv). 25. § (1) bekezdés]

Ezt követően a vádlott elsőfokú tárgyaláson való személyes jelenlétét a vádlottnak a magyar hatóságok részére történő ideiglenes átadásával biztosította. [Az eljárási cselekmény foganatosításakor hatályos Eutv. 29. § (1) bekezdés]

A kerületi bíróság az ügyészség vádban foglalt bizonyítási indítványának teljes körűen helyt adott. További bizonyítási indítvány nem érkezett.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat szabályosan tárta fel.

A tárgyaláson meghallgatott személyek kihallgatása mindenben megfelelt az eljárási szabályoknak.

A tanú1-nek az írásbeli vallomástételt engedélyezte, ezt a vallomást a tárgyaláson ismertette. [Be. 85. § (5) és (6) bekezdés, 296. § (1) bekezdés d) pont].

A másodfokú bíróság a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően biztosított fellebbezési jogot az ítéletével szemben.

A másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye - többek között akkor, ha a harmadfokú bíróság olyan cselekmény miatt állapította meg a vádlott bűnösségét, amelyről az elsőfokú bíróság nem rendelkezett [Be. 386.§ (1) bekezdés b) pont]. Ez a rendelkezés arra az esetre vonatkozik, amikor az „elsőfokú bíróság egymással anyagi halmazatban lévő bűncselekményeket bírál el, és ezek közül valamely cselekményben nem mondja ki a vádlottat bűnösnek, de a történeti tényállásban rögzíti a cselekmény elkövetését, majd a másodfokú bíróság e cselekményben bűnösnek mondja ki" a terheltet (2009. évi LXXXIII. tv. 41. §-hoz fűzött miniszteri indokolás).

A gépkocsiban történt rongálást a kerületi bíróság a tényállásban leírta, büntetlen utócselekményként értékelte és e tekintetben a vádlott bűnösségét nem állapította meg; a törvényszék ugyanezt a cselekményt az orgazdasággal valóságos anyagi halmazatban álló, önálló bűncselekménynek tekintette, ezért a vádlottat rongálás büntetében is bűnösnek mondta ki; a védelmi fellebbezések e vonatkozásban támadják a másodfokú ítéletet.

Mivel a másodfokú ítéletnek a vádlott további bűnösségét megállapító rendelkezésének a helyessége az anyagi halmazat körében elbírálendő kérdés, a harmadfokú bíróság úgy értékelte, hogy a másodfokú bíróság ítéletével szemben helye volt a fellebbezésnek (BH2015. 244.).

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás alapján csaknem teljes körűen megalapozott, a másodfokú eljárásban csak kisebb pontosításokkal korrigált tényállást állapított meg.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet kisebb megalapozatlanságát az iratok tartalma alapján - túlnyomórészt a vádlott előéletére vonatkozó adatokkal, valamint egy ponton a történeti tényállás tekintetében is - kiegészítette, illetve pontosította [Be. 352.§ (1) bekezdés a) pont, Be. 361.§ (2) bekezdés a) pont].

A másodfokú bíróság ítélete - az abban írt tényállási kiegészítéseket és pontosításokat is figyelembe véve - csaknem teljesen megalapozott.

Ugyanakkor az ítéleti tényállás még mindig kisebb mértékben hiányos, illetve iratellenes, vagyis ilyen módon megalapozatlan [Be. 351. § (2) bekezdés b) és c) pont].

A megalapozatlanság a harmadfokú eljárásban az iratok tartalma alapján orvosolható volt [Be. 388. § (2) bekezdés].

Ennek alapján a harmadfokú bíróság:

Az elsőfokú ítéletet 2. oldal 2/4. bekezdésének az első mondatát - a vádlott erkölcsi bizonyítványa alapján, tekintettel a másodfokú bíróság tényállás kiegészítésére is (másodfokú ítélet 4. oldal 1. bekezdés) - mellőzi.

Az elsőfokú ítélet 2. oldal 2. bekezdése után - a vádlott erkölcsi bizonyítványa, illetve az európai bünyügyi nyilvántartási információs rendszernek (ECRIS) az adatai alapján - a következő albekezdést illeszti:

- A vádlottat a Gyöngyösi Járásbíróság 2012. május 16. napján kelt, 6.B.82/2011/50. számú - az Egri Törvényszék mint másodfokú bíróság Bf.551/2012/5. számú határozata folytán - 2013. június 11. napján jogerős ítéletével a 2009. május 29. napján Ausztriában elkövetett orgazdaság bűntette [1978. évi IV. tv. (korábbi Btk.) 326. § (1) bekezdés (3) bekezdés] miatt 300 nap, összesen 300.000 forint pénzbüntetésre ítélte.
- A vádlottat több esetben ítélte el a Bécsi Városi Bíróság is. Utoljára 125 Hv 59/2015. számú, 2015. június 9. napján jogerős ítéletével a 2013. november 26. napján elkövetett „hivatalos személy zsarolása, kényszerítése” [osztrák Btk. 269. § (1) bekezdés] miatt - 5 év szabadságvesztést szabott ki vele szemben.

Az elsőfokú ítélet 2. oldal 3/2 bekezdését - a helyszíni szemlejegyzőkönyv adata (nyom. ir. 5. old.) és a tanú2, illetve a tanú3 tanúk tárgyalási vallomása (16.B.32.471/2016/17. tjk. 5. és 6. old.) alapján - úgy javítja ki, hogy a vádlott „városrészl felől városrészl irányába” közlekedett.

A másodfokú ítélet 4. oldal 1. bekezdését - a rendelkezésre álló ítéletek alapján - úgy pontosítja, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság 15.B.V.12.776/2015/39. számú ítéletével a vádlottat, mellékbüntetésként 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Az így kiegészített tényállás már teljes és irányadó a harmadfokú eljárásban is [Be. 388.§ (1) bekezdés].

A tényállás kiegészítéseket részben a vádlottra vonatkozó bünyügyi nyilvántartási rendszer adatainak a változásai, továbbá a rá vonatkozó tagállami ítéletekre vonatkozó adatok beszerzésének eredménye tette szükségessé [Be. 268. § (2) bekezdés].

A tagállami ítéletekre vonatkozó adatok beszerzésének a kötelezettsége a harmadfokú eljárásban 2018. január 1. napjától lépett hatályba [Be. 268.§ (2) bekezdés, mód: 2017. évi XXXIX. tv. 30. §.].

A tagállami ítélet szerepeltetése a terhelt személyi körülményei között azért szükséges, mert figyelembevételre - a törvényi feltételek fennállása esetén - kötelező [Be. 268. § (2) bekezdés, Eutv. 109.§. (1) bekezdés].

A vádlott a tér1 előtti haladási iránya - nyilvánvaló elírási hiba miatt - tévesen szerepel az elsőfokú ítéletben akként, hogy a vádlott a városrész1 felől városrész2 irányába közlekedett, ennek ugyanis az ellenkezője felel meg a tényleges iránynak.

Az elsőfokú bíróság a teljes körűen feltárt bizonyítékokat kellő terjedelemben és iratszerűen mutatta be.

A bizonyítékokat egyenként és egymással összevetve is értékelte [Be. 78. § (3) bekezdés].

Mérlegelésének a folyamatát bemutatta, annak logikai lépései megismerhetőek és követhetőek voltak, így pontosan megállapítható volt az is, hogy mire alapította döntését (BH2012. 32.).

A kerületi bíróság részletesen mérlegelte a vádlott - lényegét tekintve jogos védelmi helyzetben való tévedését tartalmazó - védekezését és azt különböző bizonyítási eszközökből származó, nagyszámú bizonyíték alapján vetette el (elsőfokú ítélet 7. oldal 5. bekezdés).

Ennek alapján a másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során logikai hibát nem vétve, meggyőző mérlegelési tevékenységgel állapította meg a számára is irányadó tényállást (másodfokú ítélet 4. oldal 5. bekezdés).

Az első és másodfokú bíróság egyaránt arra a következtetésre jutott, hogy a vádlott bűnös a terhére rótt bűncselekményekben.

A kerületi bíróság és a törvényszék azonban a bűnösség körét eltérően határozta meg, mert egyrészről másként ítélte meg a vádlott terhén megállapított közlekedési bűncselekmény rendbeliségét, másrészről eltérően állapította meg a rongálási bűncselekményeket.

Az elsőfokú bíróság által megállapított - kisebb másod-, illetve harmadfokú korrekciókat igénylő - történeti tényállás minden releváns ponton azonos a vád tárgyává tett tényállással.

A bíróság által megállapított tényállás lényege szerint:

1. A vádlott a város1-en kívül, társával együtt átvette az - ismeretlen személy által 2014. január 30. napján 17.00 óra és január 31. napján a hajnali órák között város2-ből eltulajdonított, a külföldi lízingcég tulajdonát képező - külföldi forgalmi rendszámú személygépkocsit, azért, hogy az általuk tudottan lopásból származó járművet vagyoni haszonszerzés végett a város1-re vigyék. A vádlott 2014. január 31. napján 10.00 óra körüli időben a fenti járművet a város1-ben vezette, miközben a Hid1 Hid2 hídfőjénél forgalmi okból megállt, ekkor elfogása érdekében rendőrök intézkedést kezdeményeztek vele szemben.

2. A vádlott, amikor észlelte, hogy rendőrök közelítenek a járműve felé, az intézkedés alól oly módon vonta ki magát, hogy először előre elindulva nekiütközött az előtte álló társa által vezetett járműnek, majd gyorsítva elindult a Tér1 irányába, ott az úttestről jobbra letérve felhajtott a Tér1 autóbusz-megállóhely területére, majd mintegy 20-30 km/h sebességgel a járdán továbbhajtott az üzlet előtti járdaszakasz irányába. Ennek során az autóbusz-megállóban legalább három ismeretlenül maradt gyalogosnak az elütés elkerülése érdekében félre kellett ugrania a jármű nyomvonalából, míg az üzlet előtti járdaszakaszon a vádlott a járművével két gyalogost elsodort és egy gyalogosnak itt is el kellett ugrania a jármű nyomvonalából az elütés elkerülése végett. Személyi sérülés nem történt.

3. A vádlott tovább menekült. A Téren jobbra kanyarodott, a "Behajtani tilos" közúti jelzőtábla jelzését figyelmen kívül hagyva, a forgalmi iránnyal szemben az utca1 irányába haladt, majd szándékosan nekiütközött az úttesten kiemelt talpon álló, parkolást gátló oszlopnak. Az ütközés következtében mind az oszlop, mind a vádlott által vezetett jármű megrongálódott, a jármű

üzemképtelenné is vált. Az oszlop rongálódásával a Kerületi Önkormányzat tulajdonosnak 78.082 forint kára, míg a jármű megrongálásával - értelemszerűen az osztrák lízingscég tulajdonosnak - 992.000 forint kára keletkezett.

A tényállás első mozzanatát (harmadfokú ítéletben 1. pont alatt jelzett rész) a Budapesti VI. és VII. Kerületi Ügyészség B.VI-VII.K.1430/2014/9-I. számú vádiratában a történeti tények között megjelenítette, de egyértelművé tette azt is, hogy ezt a tényállás teljessége érdekében teszi, e tényeket nem kívánja jelen vádirat tárgyává tenni. Közölte ugyanis, hogy a tényállás elején megjelölt tények vonatkozásában a vádlottal és társával szemben a Budapesti V. és XIII. kerületi Ügyészség B.488/2014/13. szám alatt vádat emelt; erre tekintettel a két eljárás egyesítését indítványozta.

Az ügyek egyesítése nem történt meg. A B.488/2014/13. számú vádban foglaltak alapján lefolytatott eljárásban a - másodfokú ítéletben megállapított tényállás kiegészítés szerint (másodfokú ítélet 4. oldal 1. bekezdés) - a Pesti Központi Kerületi Bíróság 15.B.V.12.776/2015/39. szám alatt ügydöntő határozatot hozott, amely a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 20.Bf.6963/2017/11. számú határozata folytán 2017. október 26-án emelkedett jogerőre. A bíróság ekkor a vádlottat bűnösnek mondta ki társtetteként elkövetett orgazdaság bűntettében [Btk. 379. §(1) bekezdés c) pont (3) bekezdés a) pont] és ezért őt, mint különös visszaesőt 1 év 3 hónap börtönbüntetésre és 3 évre a közügyektől eltiltásra ítélte.

A tényállás második mozzanatát (harmadfokú ítéletben 2. pont alatt jelzett rész) törvényesen mind a kerületi bíróság, mind a törvényszék közúti veszélyeztetés bűntettének [Btk. 234. § (1) bekezdés] minősítette.

A vádlott a tényállásban írt magatartásával a közúti közlekedés szabályainak a megszegésével közúton mások testi épségét közvetlen veszélynek tette ki [Btk. 234. §. (1) bekezdés].

A vádlott közlekedési szabályszegése abban nyilvánult meg, hogy az általa vezetett személygépkocsival - a járműközlekedésre meg nem engedett, ugyanakkor gyalogosok közlekedésére szolgáló helyen - az adott időpontban több gyalogos által is használt járdaszakaszon haladt, és mindemellett közlekedési magatartásának kockázatát a helyhez viszonyítottan magas haladási sebességgel is növelte [KRESZ 25. § (1) és (2) bekezdés].

A járda a közút része [KRESZ 1. függelék I. a pont].

A vádlott szándékos közlekedési szabályszegése következtében 4 személynek a jármű nyomvonalából „félreugrással” - vagyis kellő döntési és kivitelezési időt nem engedő módon - kellett kitérnie, 2 személyt a vádlott járművének az oldalával el is sodort. Ezáltal a törvényi tényállásban megfogalmazott közvetlen veszély, mint eredmény - mások személyre és helyre konkretizált testi épség sérelmének a reális, közvetlen lehetősége - bekövetkezett.

A közúti veszélyeztetés eshetőlegesen szándékkal is elkövethető. (BH2010. 58., EBD2018. B. 10.) Jelen esetben a vádlott ilyen tudattartalommal cselekedett.

A közúti veszélyeztetés - a törvényi tényállásból következően - összefoglalt bűncselekmény, így a veszélyeztetett személyek száma a cselekmény rendbeliségét nem alakítja.

A közúti veszélyeztetés rendbeliségét az elsőfokú bíróság 2 rendbeliként határozta meg, azt véve alapul, hogy a vádlott magatartása folytán két helyszínen - a buszmegállóban és az üzlet előtt - került a gyalogosok testi épsége közvetlen veszélybe (elsőfokú ítélet 7. oldal 5/2. bekezdés).

A másodfokú bíróság álláspontja szerint „a vádlottat a cselekmény elkövetése során ugyanazon szándék vezérelte, a cselekmény egy eseménysort valósított meg, azt a helyszínek egymásmellettiisége alapján nem lehet kettébontani”, e körülményre, valamint a közúti veszélyeztetés törvényi megfogalmazását is szem előtt tartva, a vádlottnak a cselekményét egy rendbelinek tekintette (másodfokú ítélet 5. oldal 1. bekezdés).

A harmadfokú bíróság e tekintetben a másodfokú bíróság jogi álláspontját osztotta.

Elméletileg és egy adott tényállás függvényében, a helyszínek és időpontok markáns elkülönülése alapján nem kizárt a közúti veszélyeztetés több rendbeliségének a megállapíthatósága, amennyiben ezek vonatkozásában a vádlott veszélyeztetésre vonatkozó szándékának a határozott elkülönülése is megállapítható.

A cselekmény egységét, vagy többségét azonban nem a helyszín és az időpont azonossága, illetve különbözősége, hanem - ahogy a másodfokú bíróság helyesen hangsúlyozta - a közlekedési esemény során kialakult elkövetői szándék egységes és több szakaszra elkülöníthető volta (pl. megszűnő - majd újraéledő jellege) alakíthatja. A közlekedés, mozgás; így jellemzően térben és időben elkülöníthető módon is valósul meg. Ha a vádlotti szándék az, hogy valamely cél érdekében, tartósan, akár több mozzanatban is közlekedési szabályt sért, továbbá kívánja vagy belenyugszik abba, hogy ennek során más vagy mások élete, testi épsége közvetlen veszélybe kerül, magatartása egy természetes egységet képez.

Jelen esetben a vádlottat a rendőri intézkedés előli menekülés célja vezérelte, ezért szándékosan több közlekedési szabályt is megsértett, mindeközben egy akarat-elhatározással nyugodott bele abba, hogy a haladási helyén tartózkodó gyalogosok megsérülhetnek. Az egységes elhatározása cselekményét is egységbe foglalja.

Töretlen az ítélkezési gyakorlat abban, hogy a terhelt - akár hosszas - rendőri intézkedés előli menekülése során tanúsított veszélyeztető közlekedési magatartása egy bűncselekményként értékelendő (BH2011. 304., BH2010. 58.). Ezt a menekülés során érvényesülő egységes akarat-elhatározás teszi indokoltá.

Erre tekintettel törvényesen módosította a Fővárosi Törvényszék a vádlott közlekedési cselekményének a rendbeliségét és tekintette azt egy rendbelinek.

Íránymutatásul utal a harmadfokú bíróság arra, hogy a rendbeliséget csak a bűnhalmazat esetén kell az ítélet rendelkező részében feltüntetni. (61. Bk. vélemény 4. pont) Ebből okszerűen következik, hogy a bűncselekmény 1 rendbeli jellegét nem kell feltüntetni. Adott esetben a több rendbeliségre vonatkozó meghatározás mellőzése felelt volna meg a joggyakorlatnak.

A tényállás harmadik mozzanatát (harmadfokú ítéletben 3. pont alatt jelzett rész) a kerületi bíróság kizárólag rongálás vétségének [Btk. 371. § (1) bekezdés (2) bekezdés a) pont], míg a törvényszék rongálás vétségének [Btk. 371. § (1) bekezdés (2) bekezdés a) pont] és rongálás büntetnének [Btk. 371. § (1) bekezdés (3) bekezdés a) pont] is értékelte. A törvényszék ez utóbbiban a bűnösség körének a szélesítésével a vádlott bűnösségét is megállapította.

A bíróságok álláspontja szerint a rongálás vétségének a megállapítását a Kerületi Önkormányzat tulajdonában lévő parkolást gátló oszlop tekintetében történt szándékos 78.082 forintra megvalósult károkozás; míg a másodfokú bíróság véleménye szerint a rongálás büntetnének a megállapítását a külföldi lízingcég tulajdonában álló személygépkocsi tekintetében történt ugyancsak szándékos, 992.000 forintra történt károkozás alapozza meg.

A bíróságok eltérő jogi álláspontjának a háttérében az áll, hogy az első- és a másodfokú bíróság másként ítélte meg azt, hogy a külföldi frsz-ú személygépkocsiban a vádlott által szándékosan okozott kár, az ugyanezen személygépkocsira általa korábban elkövetett - jogerősen elbírált - orgazdaság büntetével látszólagos, vagy valós anyagi halmazatban áll-e.

E kérdés tekintetében a harmadfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával értett egyet, a Fellebbviteli Főügyészség átiratában kifejtett érvek alapján.

Anyagi halmazat esetén az elkövető több cselekménye valósít meg több bűncselekményt.

Látszólagos a cselekmények anyagi halmazata azonban, ha valamelyik cselekmény a másik tett viszonyában ún. büntetlen utócselekménynek tekintendő. Ebbe a körbe azok a magatartások tartoznak, amelyek a főcselekménnyel okozott jogsérelmet nem fokozzák.

A büntetlen utócselekmény „iskolapéldája”, ha a tolvaj a lopott dolgot megrongálja. A lopással az adott dolog vonatkozásában a sértett tulajdonjoga teljes körű sérelmet szenved, ami ugyanazon dolog vonatkozásában már nem fokozható. Ez igaz egy adott dologra elkövetett lopáshoz járulékos cselekményként kapcsolódó orgazdaság és a rongálás tekintetében is. Mindkét cselekmény védett jogi tárgya a tulajdon, a vagyoni jogok. E jogok köre vonatkozásában vizsgálandó a jogsérelmek egymáshoz viszonyított mértéke.

Jelen esetben az orgazdaság büntettének a megvalósításával a vádlott teljes körűen sértette a külföldi lízingcég a külföldi frsz-ú személygépkocsin fennálló tulajdonjogát, ez a sérelem a jármű szándékos megrongálásával már nem volt tovább fokozható.

Erre tekintettel a vádlott további büntetőjogi felelőssége a rongálás büntettére már nem állapítható meg, a vádlott terhén megállapítható vagyon elleni bűncselekmény csak az önkormányzat sérelmére megvalósított rongálás vétsége [Btk. 371. §. (1) bekezdés (2) bekezdés].

A rongálás büntettének értékelése tekintetében a vádlott és a védő fellebbezése alapos, az ügyészi álláspont helytálló volt.

A harmadfokú bíróság a rongálás büntette vonatkozásában nem hozott felmentő rendelkezést.

Ilyen rendelkezést csak akkor kellett volna hoznia, ha a vádlott ellen (valóságos) anyagi halmazatban álló bűncselekmények miatt emelnek vádat, és a bíróság a vádlott bűnösségét nem állapítja meg valamennyi bűncselekményben. Vagyis a felmentő rendelkezésnek a bűnösség köréből kirekesztett cselekmények tekintetében van helye (BH2014. 130. III. pont).

Jelen esetben az orgazdaság és rongálás bűncselekménye nem képeztek valóságos anyagi halmazatot, így felmentő rendelkezés meghozatala sem volt szükséges.

Ezért a harmadfokú bíróság mellőzte a vádlott bűnösségét rongálás büntettében kimondó másodfokú rendelkezést.

A vádlott a közúti veszélyeztetés büntettét visszaesőként, míg a rongálás vétségét különös visszaesőként követte el [Btk. 459.§ (1) bekezdés 31. és 31. a) pont].

Az első és másodfokú bíróság által megállapított bűnösségi körülmények pontosításra szorúlnak az 56. Bk. vélemény alapján.

A vádlott különös visszaeső minőségen túli büntetett előéletének a súlyát növeli az is, hogy őt - a rendelkezésre álló adatok alapján figyelembe vehetően - az Európai Unió más tagállamának a bírósága is többször elítélte (56. Bk. vélemény II.2. pont).

További súlyosító körülmény a közlekedési bűncselekmény tekintetében, hogy a vádlott több személy testi épségét sodorta közvetlen veszélybe, illetve hogy alapvető közlekedési szabályt sértett meg durva módon (56. Bk. vélemény III.3., illetve III.6. pont).

A súlyosító körülmények sorából mellőzni kell a többszörös halmazatot (56. Bk. vélemény III.6. pont).

További enyhítő körülmény a közúti veszélyeztetés tekintetében az eredményre kiterjedő szándék eshetőlegesen jellege (56. Bk. vélemény II.10. pont).

A bűnösségi kör változása és a büntetéskiszabás körében érvényesülő szempontok módosulása ellenére a harmadfokú bíróság nem látott lehetőséget a vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítésére.

A vádlottal szemben kizárólag végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása áll összhangban a büntetés céljára és a büntetéskiszabás elveire vonatkozó törvényi rendelkezésekkel.

A vádlott által elkövetett közúti veszélyeztetés büntetnének 3 hónaptól 3 évig terjedő büntetési tételkeretére, valamint a vádlott által különös visszaesőként elkövetett rongálás vétségének 3 hónaptól - a különös visszaesésre vonatkozó büntetéskiszabási rendelkezés [Btk. 89.§ (1) bekezdés] érvényesülése folytán - 1 év 6 hónapra emelkedett büntetési tételkeretére tekintettel, a halmazati büntetés 3 hónaptól 4 év 6 hónapig terjedő tételkeretben volt kiszabható [Btk. 81.§ (1)-(4) bekezdés].

A büntetéskiszabás elvei szerint a szabadságvesztés az irányadó középérték mintegy 2 év 4 hónap szabadságvesztés [Btk. 80.§ (2)-(3) bekezdés].

Ettől a kiszabott 1 év 10 hónap szabadságvesztés tartama elmarad, amely kellő mértékben kifejezésre juttatja az ítéletekben konkretizált súlyosító és enyhítő körülmények büntetés kiszabását alakító szerepét.

A vádlottal szemben nem volt mellőzhető sem a közúti járművezetéstől eltiltás büntetés, sem a közügyek gyakorlásától eltiltás mellékbüntetés; melyeknek tartama ugyancsak nem tekinthető eltúlzottnak.

E körülményekre tekintettel a büntetés enyhítésére irányuló védelmi indítvány nem foghatott helyt a harmadfokú eljárásban.

A másodfokú ítélet valamennyi további rendelkezése megfelel a jogszabályi rendelkezéseknek.

Helyesen mellőzte a másodfokú bíróság a Jászberényi Városi Bíróság 6.B.767/2011/3. számú ítéletével kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának elrendelésére vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezést, mivel a megszüntetésről a Pesti Központi Kerületi Bíróság 15.B.V.12.776/2015/39. számú ítéletében korábban már rendelkezett.

Ugyancsak helyes a külföldi fogvatartás helyének a mellőzésére vonatkozó másodfokú rendelkezés is, az nem a vádlott előzetes fogvatartására vonatkozó adat [Be. 258.§ (2) bekezdés a) pont].

Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezésének a jogszerűségére tekintettel a másodfokú bíróság ugyancsak törvényesen hagyta helyben a kerületi bíróság ítéletének a további rendelkezéseit is.

A fentiek alapján a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 20.Bf.7198/2017/4. számú ítéletét a fent jelzett körben megváltoztatta [Be. 398.§ (1) bekezdés], egyebekben helybenhagyta.

Budapest, 2018. április 6.

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.	dr. Fülöp Ágnes Katalin sk.	dr. Borbás Virág Bernadett sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 20.Bf.7198/2017/4. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 5.Bhar.10/2018/5. számú ítéletében írt változtatással 2018. április 6. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2018. április 6.

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelűl:
Moncz Tímea
tisztviselő